

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

137:1 • 2017

Globalt, feministiskt, intersektionellt – vad är innebörden i medborgarskap och demokrati, historiskt och i dag? Stockholm, 18–19 augusti 2016

Sverige var, som bekant, sist i Norden att införa politisk demokrati och rösträtt för kvinnor 1921. I övriga Norden, senast på Island 2015, har 100-årsfiranden av allmän och lika rösträtt uppmärksammats med pompa och ståt. Reformerna har högtidighållits av riksdag och regering, utställningar och andra evenemang har ordnats i muséer, bibliotek och skolor och – inte minst – jubileerna har gett upphov till ny forskning. Hur ska rösträttsjubileet i Sverige 2021 uppmärksammas forskningsmässigt?

”Allmän och lika rösträtt? Historiekritiska perspektiv på medborgarskap och demokrati” var rubriken på en konferens där ett femtiotal forskare från olika discipliner och lärosäten samlades till workshopmöten på Stockholms universitet i syfte att kläcka forskningsidéer och initiera ny forskning som ska presenteras på en internationell konferens 2021. Huvudtalare var professor Krista Cowman från Lincoln University, UK, och professor Drude Dahlerup från Stockholms universitet. Konferensen gästades även av Riksdagens tjänstemän – Kommittén för riksdagens högtidlighållande av demokratins införande – som berättade att de folkvalda kommer att uppmärksamma demokratins införande under fyra år, från december 1918 till januari 1922. I samråd med denna kommitté kommer Riksbankens Jubileumsfond att ge ut en antologi som ska publiceras i december 2018 med Ulrika Holgersson och Lena Wängnerud som redaktörer.

Konferensen organiserades av nätverket Rösträttsjubileumet 2021 – gruppen för forskningsplanering som i dagsläget samlar ett fyrtiotal forskare på sin Facebook-sida. Deltagarna ombads att förhålla sig till fyra centrala teman: Rösträtten och den parlamentariska demokratin, i Sverige och i världen; Medborgarskapets gränser – då och nu; Lokal rösträtt och aktiv(istisk)t medborgarskap samt Rösträtten, demokratin och det kollektiva minnet.

I workshopar och plenumdiskussioner brainstormades och fördes livliga diskussioner kring frågor som: Vilket eller vilka år är det som ska firas och varför? Vad har rösträtt, demokrati och medborgarskap betytt med avse-

ende på klass, ålder, etnicitet och funktionshinder, för kvinnor och för män? Vilka hinder har funnits för reell demokrati och hur har rösträtten använts? Vilka frågor politiserades eller avpolitiserades före och efter rösträttsreformen? I vilken ordning infördes sociala reformer och politiska rättigheter i olika länder, och hur påverkade sekvensordningen rösträttsfrågan? Andra idéer som dryftades var rösträttskampens språk och symboler, värnplikt och medborgarskap, internationell aktivism, medier och rösträtt och nomineringsprocesser.

Beträffande finansiering av ny forskning kom konferensens slutplenum fram till att några teman skulle gå vidare med ansökningar till forskningsråden men att det var för tidigt att ventilera helt nya projekt vid sittande möte. Rösträttnätverket lägger ut nyheter på SKOGH:s (Sveriges kvinno- och genushistoriker) hemsida, <<http://skogh.nu>>. Det går bra att ansluta sig till nätverket genom att skriva till <suffrage@skogh.nu>. Du kan också följa nätverket via Facebooksidan, rösträttsjubileumet 2021: grupp för forskningsplanering.

Stockholms universitet

KIRSTI NISKANEN

När folken upptäckte varandra: Turismhistoriska perspektiv på Norden, Uppsala, 28–30 september 2016

I september 2015 samledes en lille snes forskere til en workshop i Lund og lagde grundstenen til et nyt turismehistorisk netværk. Interessen for humanistisk turismeforskning viste sig hurtigt at stor og netværket, startet af Wiebke Kolbe, Lunds universitet, og Tomas Nilson, Høgskolan i Halmstad, omfatter nu mere end 60 forskere fra det meste af Norden. Den 28–30 september 2016 var Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur i Uppsala vært for netværkets første konference med titlen *När folken upptäckte varandra: Turismhistoriska perspektiv på Norden*. Deltagerne kom fra de skandinaviske lande samt Finland og repræsenterede primært en historisk og etnologisk tilgang til turismeforskningen. Tidsmæssigt fokuserede konferencens 22 præsentationer med to undtagelser på den moderne turisme fra 1800-tallet til i dag. Nøgleordene for et flertal af præsentationerne var kulturmøder, identitetsforhandlinger, Skandinaviens tyske forbindelser og turismeindustrien som redningsplanke i økonomiske krisetider.

De mest markante kulturmøder har historisk set udspillet sig mellem lokale på perifere pladser og tilrejsende turister fra de politiske og økonomiske